

بسمه تعالی

امتحان نهایی مکانیک تحلیلی II

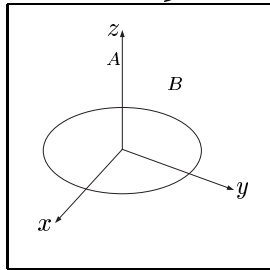
دانشگاه الزهرا - خرداد ۱۳۸۲

۱- پتانسیل گرانشی ناشی از حلقه‌ای به جرم m و شعاع a را در حالات زیر به دست آورید:

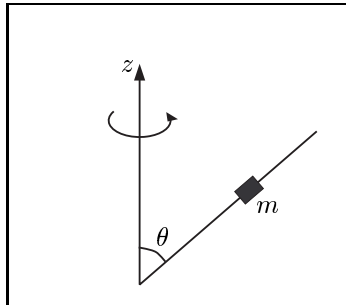
الف- در نقطه‌ی A به فاصله‌ی r از مرکز حلقه و روی محور z

ب- در نقطه‌ی B به فاصله‌ی r از مرکز حلقه و در جهتی که با محور z زاویه‌ی θ می‌سازد.

فاصله‌ی r را نسبت به a خیلی بزرگ بگیرید و جواب را تا مرتبه‌ی دوم $a/2$ بسط دهید.

۲- دانه‌ی تسبیحی به جرم m می‌تواند آزادانه روی میله‌ای که با جهت قائم زاویه‌ی θ_0 می‌سازد حرکت می‌کند. میله نیز آزاد است که حول محور قائم دوران کند.

الف- لاگرانژی این سیستم را در دستگاه کروی بنویسید.

ب- همیلتونی این سیستم را بنویسید.

ج- ثابت‌های حرکت کدام‌اند؟ چرا؟

۳- بخشی از دایره‌ای را مطابق شکل بریده‌ایم. جرم آن M است.

الف- مرکز جرم این شکل کجاست؟

ب- تانسور ماند را نسبت به دستگاه xyz به دست آورید.

ج- محورهایی اصلی جسم کدام‌اند؟

د- تانسور ماند را نسبت به دستگاهی موازی دستگاه xyz در مرکز جرم به دست آورید.
گشتاور خارجی وارد بر جسم را صفر بگیرید و $\vec{\omega}(t=0) = \Omega \hat{i} + b\Omega \hat{k}$ است.
($b^2 = \frac{\sin 2\theta_0}{2\theta_0}$)

ه- با حل معادلات اویلر نشان دهید ω_x و ω_y و ω_z را می‌توان بر حسب تابعی مثل $f(t)$ نوشت. دستگاه xyz چسبیده به جسم است.

$$\omega_x = \Omega \cos f, \quad \omega_y = \Omega \sin f, \quad \omega_z = \dot{f}.$$

و- تابع $f(t)$ را به دست آورید.

ز- رفتار $f(t)$ را در زمان‌های بلند ($t \rightarrow \infty$) به دست آورید و با استفاده از آن $\vec{\omega}(t)$ را در زمان‌های بلند ($t \rightarrow \infty$) به دست آورید.

موفق باشید.